

Tietosuojaneuvoston lausunto (64 artikla)

Lausunto 18/2020 Alankomaiden toimivaltaisen valvontaviranomaisen antamasta päätösehdotuksesta, joka koskee käytännesääntöjen valvontaelimen akkreditointivaatimusten hyväksymistä yleisen tietosuoja-asetuksen 41 artiklan mukaisesti

Annettu 23. heinäkuuta 2020

Translations proofread by EDPB Members.
This language version has not yet been proofread.

Sisällysluettelo

1	TIIVISTELMÄ TOSISEIKOISTA.....	4
2	ARVIOINTI.....	4
2.1	Tietosuojaneuvoston yleinen perustelu toimitetusta akkreditointivaatimusten luonnoksesta 4	
2.2	Analyysi Alankomaiden valvontaviranomaisen akkreditointivaatimuksista käytännösääntöjen valvontaelimiä varten	5
2.2.1	YLEISET HUOMAUTUKSET	5
2.2.2	RIIPPUMATTOMUUS	6
2.2.3	ASIAANTUNTEMUS	8
2.2.4	VAHVISTETUT MENETTELYT JA RAKENTEET	8
2.2.5	LÄPINÄKYVÄ VALITUSTEN KÄSITTELY	9
2.2.6	ETURISTIRIITA	10
2.2.7	UUELLEENTARKASTELUMEKANISMIT	10
2.2.8	OIKEUDELLINEN ASEMA	10
3	PÄÄTELMÄT/SUOSITUKSET	11
4	LOPPUHUOMAUTUKSET.....	12

Euroopan tietosuojaneuvosto, joka

ottaa huomioon luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta 27 päivänä huhtikuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679, jäljempänä 'yleinen tietosuoja-asetus', 63 artiklan, 64 artiklan 1 kohdan c alakohdan ja 3–8 kohdan sekä 41 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon ETA-sopimuksen ja erityisesti sen liitteen XI ja pöytäkirjan 37, sellaisina kuin ne ovat muutettuina 6 päivänä heinäkuuta 2018 annetulla ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 154/2018¹,

ottaa huomioon 25 päivänä toukokuuta 2018 hyväksytyyn työjärjestyksensä 10 ja 22 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan tietosuojaneuvoston (jäljempänä 'tietosuojaneuvosto') päätehtävänä on varmistaa yleisen tietosuoja-asetuksen yhdenmukainen soveltaminen, kun valvontaviranomainen aikoo hyväksyä käytännesääntöjen valvontaelimen akkreditointia koskevat vaatimukset 41 artiklan mukaisesti. Tietosuojaviranomaisen tehtävänä on laatia vaatimukset, joita sovelletaan, kun toimivaltainen valvontaviranomainen akkreditoi käytännesääntöjen valvontaelimen. Tämän lausunnon tarkoituksena on auttaa saavuttamaan ehdotettuja kriteerejä koskeva yhdenmukainen lähestymistapa. Vaikka yleinen tietosuoja-asetus ei suoraan aseta yksitäisiä vaatimuksia akkreditoinnille, se kuitenkin edistää yhdenmukaisuutta. Tietosuojaneuvosto pyrkii saavuttamaan tämän tavoitteen pyytämällä toimivaltaisista valvontaviranomaisista laatimaan vaatimuksensa valvontaelimien akkreditoinnista yleisen tietosuoja-asetuksen 41 artiklan 2 kohdan ja asetuksen (EU) 2016/679 mukaisia käytännesääntöjä ja valvontaelimiä koskevien tietosuojaneuvoston suuntaviivojen 1/2019, jäljempänä 'suuntaviivat', mukaisesti käyttäen suuntaviivojen akkreditointijaksossa (12 jakso) määritettyjä kahdeksaa kriteeriä. Se pyrkii tavoitteeseen myös antamalla toimivaltaisille valvontaviranomaisille kirjalliset ohjeet, joissa selitetään akkreditointikriteerit ja pyytämällä toimivaltaisista valvontaviranomaisista ottamaan nämä kriteerit käyttöön tämän lausunnon mukaisesti harmonisoidun lähestymistavan saavuttamiseksi.

(2) Yleisen tietosuoja-asetuksen 41 artiklaan viitaten toimivaltaisten valvontaviranomaisten on hyväksyttävä kriteerit hyväksytyjen käytännesääntöjen valvontaelinten akkreditointia varten. Toimivaltaisten valvontaviranomaisten on kuitenkin sovellettava yhdenmukaisuusmekanismia, jotta tarkoituksenmukaisten vaatimusten asettaminen olisi mahdollista. Näin varmistetaan, että valvontaelimet suorittavat käytännesääntöjen noudattamisen valvontaa asiantuntevasti, yhdenmukaisesti ja riippumattomasti ja siten helpottavat käytännesääntöjen asianmukaista toimeenpanoa kaikkialla unionissa. Näin ne auttavat yleisen tietosuoja-asetuksen asianmukaisessa soveltamisessa.

(3) Jotta ei-julkisia elimiä koskevat käytännesäännöt voidaan hyväksyä, valvontaelin (tai -elimet) on yksilöitävä osana käytännesääntöjä ja toimivaltaisen valvontaviranomaisen on akkreditoitava se (tai ne) kykeneväksi valvomaan käytännesääntöjen noudattamista tehokkaasti. Yleisessä tietosuoja-

¹ Viittauksilla "unioniin" tarkoitetaan kauttaaltaan tässä lausunnossa viittauksia ETAan.

asetuksessa ei määritellä termiä ”akkreditointi”. Yleisen tietosuojasetuksen 41 artiklan 2 kohdassa kuitenkin määritellään yleiset vaatimukset valvontaelimen akkreditointia varten. On useita vaatimuksia, jotka on täytettävä, jotta toimivaltainen valvontaviranomainen voi akkreditoida valvontaelimen. Käytännösääntöjen ylläpitäjien on selitettävä ja osoitettava, miten heidän ehdottamansa valvontaelin täyttää yleisen tietosuojasetuksen 41 artiklan 2 kohdassa esitetyt vaatimukset akkreditoinnin saamiseksi.

(4) Vaikka valvontaelimen akkreditointikriteerit ovat yhdenmukaisuusmekanismin alaisia, suuntaviivojen mukaisten akkreditointivaatimusten kehittämisessä olisi huomioitava käytännösääntöjen sektori tai erityispiirteet. Toimivaltaisilla valvontaviranomaisilla on harkintavaltaa kaikkien sääntöjen soveltamisalan ja erityispiirteiden osalta, ja niiden olisi otettava huomioon asiaa koskeva lainsäädäntö. Tietosuojaneuvoston lausunnon tavoite on siten välttää huomattavia epäjohtonmukaisuuksia, jotka voisivat vaikuttaa valvontaelinten toimintakykyyn ja sen seurauksena yleisen tietosuojasetuksen käytännösääntöjen ja niitä valvovien elimien maineeseen.

(5) Tässä suhteessa tietosuojaneuvoston käyttöönottamat suuntaviivat toimivat ohjenuorina yhdenmukaisuusmekanismin yhteydessä. Tietosuojaneuvosto on suuntaviivoissa selvittänyt, että vaikka valvontaelimen akkreditointi koskee vain tiettyä käytännösääntöä, valvontaelin voidaan akkreditoida useampaa kuin yhtä käytännösääntöä varten edellyttäen, että se täyttää jokaisen käytännösääntöjen akkreditointivaatimukset.

(6) Tietosuojaneuvosto antaa lausunnon yleisen tietosuojasetuksen 64 artiklan 3 kohdan nojalla, luettuna yhdessä Euroopan tietosuojaneuvoston työjärjestyksen 10 artiklan 2 kohdan kanssa, kahdeksan viikon kuluessa ensimmäisestä arkipäivästä sen jälkeen, kun puheenjohtaja ja toimivaltainen valvontaviranomainen ovat päättäneet, että asiakirjat ovat valmiita. Määräaikaa voidaan jatkaa puheenjohtajan päätöksellä kuudella viikolla ottaen huomioon asian monimutkaisuus,

ON ANTANUT SEURAAVAN LAUSUNNON:

1 TIIVISTELMÄ TOSISEIKOISTA

1. Alankomaiden valvontaviranomainen on antanut tietosuojaneuvostolle päätösehdotuksensa, joka koskee käytännösääntöjen valvontaelimen akkreditointivaatimuksia, ja pyytää lausuntoa 64 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti unionin tason yhdenmukaisen lähestymistavan noudattamiseksi. Päätös siitä, että asiakirjoissa ei todettu olevan puutteita, tehtiin 28. toukokuuta 2020.

2 ARVIOINTI

2.1 Tietosuojaneuvoston yleinen perustelu toimitetusta akkreditointivaatimusten luonnoksesta

2. Kaikkien tietosuojaneuvostolle lausuntoa varten toimitettujen akkreditointivaatimusten on täytettävä täysin yleisen tietosuojasetuksen 41 artiklan 2 kohdan kriteerit ja oltava tietosuojaneuvoston suuntaviivojen akkreditointijaksossa (12 jakso, sivut 21–25) esitettyjen kahdeksan alueen mukaisia. Tietosuojaneuvoston lausunnon pyritään varmistamaan yhdenmukaisuus ja yleisen tietosuojasetuksen 41 artiklan 2 kohdan asianmukainen soveltaminen esitetyn luonnoksen osalta.

3. Tämä tarkoittaa, että kun käytännesääntöjen valvontaelimen akkreditointivaatimuksia luonnostellaan yleisen tietosuoja-asetuksen 41 artiklan 3 kohdan ja 57 artiklan 1 kohdan p alakohdan mukaisesti, kaikkien valvontaviranomaisten on täytettävä nämä suuntaviivoissa ennakoitavat keskeiset perusvaatimukset, ja tietosuojaneuvosto voi suositella, että valvontaviranomaiset mukauttavat päätösluonnoksiaan vastaavasti yhdenmukaisuuden varmistamiseksi.
4. Kaikilta ei-julkisista viranomaisista ja elimistä koskevilta käytännesäännöiltä edellytetään, että niillä on akkreditoituneet valvontaelimet. Yleisessä tietosuoja-asetuksessa mainitaan erityisesti, että valvontaviranomaisten, tietosuojaneuvoston ja komission ”on edistettävä sellaisten käytännesääntöjen laatimista, joiden avulla tuetaan tämän asetuksen asianmukaista soveltamista, ottaen huomioon käsittelyn erityispiirteet eri sektoreilla ja mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten erityistarpeet” (yleisen tietosuoja-asetuksen 40 artiklan 1 kohta). Siten tietosuojaneuvosto tunnustaa, että näiden vaatimusten on toimittava erityyppisiä käytännesääntöjä varten niin, että ne koskevat eri kokoisia sektoreita, ratkaisevat erilaisia etukysymyksiä ja koskevat eri riskitasoilla olevia käsittelytoimia.
5. Joillakin alueilla tietosuojaneuvosto tukee yhdenmukaistettujen vaatimusten kehittämistä kannustamalla valvontaviranomaista pohtimaan esimerkkejä, jotka on annettu asian selventämiseksi.
6. Jos tässä lausunnossa ei sanota mitään erityisestä vaatimuksesta, se tarkoittaa, että tietosuojaneuvosto ei pyydä Alankomaiden valvontaviranomaista ryhtymään lisätoimiin.
7. Tässä lausunnossa ei käsitellä niitä Alankomaiden valvontaviranomaisen toimittamia kohtia, jotka eivät kuulu yleisen tietosuoja-asetuksen 41 artiklan 2 kohdan soveltamisalaan, kuten viittauksia kansalliseen lainsäädäntöön. Tietosuojaneuvosto toteaa kuitenkin, että kansallisen lainsäädännön tulisi olla linjassa yleisen tietosuoja-asetuksen kanssa silloin, kun niin on vaadittu.

2.2 Analyysi Alankomaiden valvontaviranomaisen akkreditointivaatimuksista käytännesääntöjen valvontaelimiä varten

8. Ottaen huomioon, että
 - a. yleisen tietosuoja-asetuksen 41 artiklan 2 kohdassa on luettelo akkreditointia koskevista vaatimuksista, jotka valvontaelimen on täytettävä saadakseen akkreditoinnin,
 - b. yleisen tietosuoja-asetuksen 41 artiklan 4 kohdassa edellytetään, että kaikilla käytännesäännöillä (lukuun ottamatta 41 artiklan 6 kohdassa tarkoitettuja viranomaisia) on akkreditoitu valvontaelin,
 - c. yleisen tietosuoja-asetuksen 57 artiklan 1 kohdan p ja q alakohdan mukaan toimivaltaisen valvontaviranomaisen on laadittava ja julkaistava valvontaelimiä koskevat akkreditointivaatimukset ja akkreditoitava elin käytännesääntöjen seuranta varten,

tietosuojaneuvosto esittää seuraavan lausunnon:

2.2.1 YLEISET HUOMAUTUKSET

9. Tietosuojaneuvosto panee merkille, että akkreditointivaatimusten luonnoksen yleisten huomautusten mukaan Alankomaiden valvontaviranomainen varaa itselleen oikeuden arvioida valvontaelintä riskiperusteisen menetelmän mukaisesti sen varmistamiseksi, että elin täyttää edelleen akkreditoinnin vaatimukset ja että tällainen uudelleentarkastelu voidaan panna vireille (muun muassa) käytännesääntöjen muuttamisen tai valvontaelimen merkittävien muutosten perusteella tai sen

vuoksi, että valvontaelin laiminlyö valvontatehtäviensä hoitamisen. Tietosuojaneuvosto suhtautuu myönteisesti määräykseen, joka koskee Alankomaiden valvontaviranomaisen riskiperusteisella menetelmällä tekemää akkreditointivaatimusten uudelleenarviointia, jolla varmistetaan yleisen tietosuojasetuksen noudattaminen. Selkeyden ja läpinäkyvyyden vuoksi tietosuojaneuvosto kehottaa kuitenkin Alankomaiden valvontaviranomaista toteamaan selväsanaisesti, että jos valvontaelimeen tehdään merkittäviä muutoksia, jotka liittyvät valvontaelimen kykyyn toimia riippumattomasti ja tehokkaasti, tällainen uudelleentarkastelu suoritetaan aina.

10. Tietosuojaneuvosto kehottaa Alankomaiden valvontaviranomaista sisällyttämään joko akkreditointivaatimusten luonnokseen tai niitä täydentäviin ohjeisiin esimerkkejä tiedoista tai asiakirjoista, jotka hakijoiden on toimitettava akkreditointia hakiessaan.

2.2.2 RIIPPUMATTOMUUS

11. Tietosuojaneuvosto panee merkille, että Alankomaiden valvontaviranomaisen riippumattomuuden vaatimusta koskevissa ”selittävässä huomautuksessa” viitataan riippumattomuuteen ”käytännėsääntöjen ylläpitäjistä tai käytännėsääntöjen jäsenistä”. Kuten suuntaviivoissa todetaan, asianomaisen elimen riippumattomuus olisi osoitettava myös suhteessa siihen ammattikuntaan, elinkeinoalaan tai sektoriin, johon käytännėsääntöjä sovelletaan (63 kohta). Tästä syystä tietosuojaneuvosto suosittelee, että Alankomaiden valvontaviranomainen muuttaa tätä viittausta suuntaviivojen mukaisesti ja esittää sen vaatimuksia koskevassa jaksossa selventääkseen, että kyseessä on vaatimus.
12. Tietosuojaneuvosto toteaa, että Alankomaiden valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten luonnoksen 1.1 kohdan ensimmäinen kappale sopii paremmin asiaa koskevaan selittävien huomautusten jaksoon. Näin ollen tietosuojaneuvosto kehottaa Alankomaiden valvontaviranomaista siirtämään kyseisen kohdan asianmukaiseen paikkaan.
13. Tietosuojaneuvosto suhtautuu myönteisesti vaatimukseen, jonka mukaan valvontaelimen oikeudellisen rakenteen, sen omistus mukaan luettuna, on suojattava valvontaelintä ulkoiselta vaikuttamiselta (Alankomaiden valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten luonnoksen 1.1.1 kohta), sekä siihen, että tämän osoittamistavoista annetaan relevantteja esimerkkejä. Tietosuojaneuvosto kehottaa kuitenkin Alankomaiden valvontaviranomaista selventämään, että tällainen ulkoinen vaikuttaminen olisi otettava huomioon myös käytännėsääntöjen ylläpitäjän ja jäsenten osalta. Lisäksi tietosuojaneuvosto kehottaa asiaankuuluvien esimerkkien osalta Alankomaiden valvontaviranomaista selventämään termiä ”perustamissäännöt” ja lisäämään relevanttina esimerkkinä, että valvontaelimen toimeksiannon kesto tai päättyminen olisi vahvistettava siten, että estetään liiallinen riippuvuus nimityksen uusimisesta tai pelko nimityksen menettämisestä siinä määrin, että se vaikuttaa kielteisesti valvontaelimen harjoittaman valvontatoiminnan riippumattomuuteen.
14. Tietosuojaneuvosto katsoo lisäksi, että sisäisiä valvontaelimiä voi perustaa ainoastaan käytännėsääntöjen ylläpitäjä. Sen vuoksi tietosuojaneuvosto suosittelee, että tätä selvennetään ja että se otetaan huomioon akkreditointivaatimusten luonnoksen 1.1.2 kohdan tekstissä vaikkapa korvaamalla sana ”esimerkiksi” sanalla ”erityisesti”.
15. Alankomaiden valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten luonnoksen 1.1.3 kohdassa todetaan, että ”sisäisen valvontaelimen on osoitettava organisatorinen riippumattomuutensa esimerkiksi käyttämällä tarvittaessa erilaisia logoja tai nimiä”. Tietosuojaneuvosto suhtautuu myönteisesti

tällaiseen esimerkkiin; se kehottaa kuitenkin Alankomaiden valvontaviranomaista antamaan erityisesti sisäisten valvontaelinten osalta useampia konkreettisia esimerkkejä sisäisen valvontaelimen organisatorisen riippumattomuuden osoittavista todisteista, kuten tiedonkulun esteistä ja erillisistä raportointirakenteista.

16. Tietosuojaneuvosto toteaa valvontaelimen olevan oikeudellisen aseman ja päätöksentekomenettelyn osalta puolueeton suhteessa käytännesääntöjen jäseniin (Alankomaiden valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten luonnoksen 1.1 kohta). Tietosuojaneuvosto kuitenkin katsoo, että näitä vaatimuksia olisi täsmennettävä edelleen erityisesti kaikkien sellaisten oikeudellisten ja taloudellisten yhteyksien osalta, joita voi olla valvontaelimen ja käytännesääntöjen ylläpitäjän tai käytännesääntöjen jäsenten välillä sekä siihen ammattikuntaan, elinkeinoalaan tai sektoriin, johon käytännesääntöjä sovelletaan. Tästä syystä tietosuojaneuvosto kehottaa Alankomaiden valvontaviranomaista muuttamaan tätä kohtaa vastaavasti.
17. Lisäksi tietosuojaneuvosto katsoo, että taloudellista riippumattomuutta koskevassa kohdassa (Alankomaiden valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten luonnoksen 1.2 kohdassa) olisi käsiteltävä rajaehoja, jotka määrittävät taloudellista riippumattomuutta ja riittäviä resursseja koskevat konkreettiset vaatimukset. Niitä ovat muun muassa käytännesääntöjen jäsenten lukumäärä, koko ja monimutkaisuus (valvottuina yhteisinä), niiden toiminnan (johon käytännesääntöjä sovelletaan) luonne ja laajuus sekä käsittelytoimeen tai -toimiin liittyvät riskit. Tästä syytä tietosuojaneuvosto kehottaa Alankomaiden valvontaviranomaista laatimaan vaatimukset uudelleen tämän mukaisesti.
18. Tietosuojaneuvosto katsoo taloudellisten vaatimusten (1.2 kohta) osalta myös, että tällaisiin vaatimuksiin olisi hyvä sisällyttää valvontaelimen taloudellista riippumattomuutta koskevia esimerkkejä, joilla korostetaan, miten valvontaelin voi osoittaa, että keinojen, joiden avulla se hankkii taloudellista tukea, ei pitäisi vaikuttaa haitallisesti sen riippumattomuuteen (1.2.2 kohta). Valvontaelintä ei esimerkiksi pidetä taloudellisesti riippumattomana, jos sen taloudellista tukea koskevissa säännöissä sallitaan se, että valvontaelimen tutkinnan kohteena oleva käytännesääntöjen jäsen lopettaa rahoitusosuuksiansa maksamisen valvontaelimelle välttyäkseen valvontaelimen mahdollisesti määräämiltä seuraamuksilta. Tietosuojaneuvosto kehottaa Alankomaiden valvontaviranomaista antamaan esimerkkejä siitä, kuinka valvontaelin voi toimittaa tällaista näyttoa.
19. Tietosuojaneuvosto suhtautuu myönteisesti Alankomaiden valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten luonnoksen 1.3.1 kohdan määräykseen, jonka mukaan *"valvontaelimen on osoitettava, että sillä on riittävät resurssit ja henkilöstö hoitaakseen tehtävänsä tehokkaasti"*. Suuntaviivoissa tätä kuitenkin tarkennetaan toteamalla, että resurssien olisi oltava oikeasuhteisia käytännesääntöjen jäsenten odotettuun määrään ja kokoon sekä kyseessä olevan tietojenkäsittelyn monimutkaisuuteen tai riskiasteeseen nähden. Näin ollen tietosuojaneuvosto kehottaa Alankomaiden valvontaviranomaista muuttamaan tätä vaatimusta suuntaviivojen mukaisesti.
20. Lisäksi tietosuojaneuvosto kehottaa Alankomaiden valvontaviranomaista sisällyttämään 1.3.1 alakohtaan viittauksen teknisiin resursseihin, jotka valvontaelin tarvitsee voidakseen hoitaa tehtävänsä tehokkaasti.
21. Alakohdassa 1.3.3 (*"organisatorista riippumattomuutta"* koskevassa kohdassa) viitataan valvontaelimen käyttämiin alihankkijoihin. Tietosuojaneuvosto katsoo, että valvontaelimen on varmistettava myös alihankkijoita käytettäessä hankintayksikön tarjoamien palvelujen tehokas

valvonta. Vaikka tietosuojaneuvosto toteaa, että tässä alakohdassa esitetyt esimerkit ovat tämän suuntaisia, se suosittelee, että Alankomaiden valvontaviranomainen selventää tätä vaatimusta nimenomaisesti akkreditointivaatimusten luonnoksessa.

22. Tietosuojaneuvosto toteaa, että Alankomaiden valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten luonnoksen 1.3.3 alakohdan mukaan siinä tapauksessa, että valvontatoimiin liittyvissä prosesseissa käytetään alihankkijoita, näyttö siitä, että alihankkijoiden käyttö ei poista tai vähennä valvontaelimen vastuuta, voi muodostua muun muassa *”kirjallisista yhteydenotoista tai sopimuksista, joissa esitetään esimerkiksi vastuut, salassapito, säilytettävien tietojen tyyppi ja vaatimus tietojen turvallisesta säilyttämisestä”* sekä dokumentoidusta ja selkeästä alihankintamenettelystä. Tietosuojaneuvosto kehottaa Alankomaiden valvontaviranomaista muotoilemaan tekstin uudelleen siten, että siihen sisällytetään kyseisten sopimusten purkamiseen liittyvät vaatimukset. Näillä vaatimuksilla varmistetaan erityisesti, että alihankkijat täyttävät tietosuojaveloitteensa.
23. Tietosuojaneuvosto toteaa, että *”vastuuvelvollisuutta”* koskevan kohdan 1.4.1 alakohta liittyy enemmän oikeudellisiin ja päätöksentekomenettelyihin (eli 1.1 kohtaan) kuin vastuuvelvollisuuteen. Sen vuoksi tietosuojaneuvosto kehottaa Alankomaiden valvontaviranomaista muuttamaan tekstiä tämän edellyttämällä tavalla.

2.2.3 ASIAANTUNTEMUS

24. Valvontaelimen asiantuntemusta koskevan akkreditointivaatimuksen osalta (Alankomaiden valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten luonnoksen 2 kohta) tietosuojaneuvosto toteaa, että suuntaviivoissa asetetaan tiukka vaatimus, jonka mukaan valvontaelimillä on oltava perusteellinen ymmärrys tietosuojakysymyksistä. Näin ollen tietosuojaneuvosto kehottaa Alankomaiden valvontaviranomaista muuttamaan vastaavasti 2.2 kohdassa olevaa tätä koskevaa vaatimusta.

2.2.4 VAHVISTETUT MENETTELYT JA RAKENTEET

25. Tietosuojaneuvosto panee merkille, että Alankomaiden valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten luonnoksessa viitataan kahdesti *”käytännesääntöjen jäsenten määrään”*. Tarkemmin sanottuna vahvistettuja menettelyjä ja rakenteita koskevan 3 kohdan *”selittäviä huomautuksia”* koskevan alakohdan kolmannessa kappaleessa mainitaan käytännesääntöjen jäsenten määrä tekijänä, joka on otettava huomioon valvontamenettelyissä. Tietosuojaneuvosto panee merkille myös saman viittauksen *”käytännesääntöjen jäsenten määrään”* 3.2 kohdan vaatimuksissa. Koska käytännesääntöjen jäsenten lukumäärä ei ehkä ole tiedossa valvontaelimen hakiessa akkreditointia ja se voi muuttua huomattavasti akkreditoinnin myöntämisen jälkeen, tietosuojaneuvosto suosittelee, että Alankomaiden valvontaviranomainen sisällyttää molempiin edellä mainittuihin kohtiin asianmukaiset viittaukset *”käytännesääntöjen jäsenten odotettuun määrään ja kokoon”* tekstin yhdenmukaistamiseksi suuntaviivojen kanssa ja suuremman joustavuuden mahdollistamiseksi.
26. Lisäksi samassa alakohdassa (viimeisessä kappaleessa) todetaan, että *”valvontaelimen on sovellettava käytännesäännöissä määritellyjä seuraamuksia”*. Koska selittävässä huomautuksessa viitataan ainoastaan seuraamuksiin, vaikuttaa siltä, että sillä rajoitetaan valvontaelimen liikkumavaraa sen suhteen, millaisia toimenpiteitä se voi soveltaa. Tietosuojaneuvosto katsoo, että kattavammassa sanamuodossa voitaisiin mainita myös korjaavat toimenpiteet, ja kehottaa Alankomaiden valvontaviranomaista lisäämään ehdotetun viittauksen kyseiseen selittävään huomautukseen.
27. Vahvistettujen menettelyjen ja rakenteiden osalta (Alankomaiden valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten luonnoksen 3 kohta) tietosuojaneuvosto katsoo, että käytännesääntöjen

noudattamista koskevien valvontamenettelyjen tulee olla riittävän tarkkoja, jotta voidaan varmistaa käytännesääntöjen valvontaelinten velvoitteiden johdonmukainen soveltaminen. Valvontaelimen olisi erityisesti esitettävä todisteet etukäteen laadituista, tarkoitusta varten laadituista ja säännöllisistä menettelyistä, joilla valvotaan jäsenten käytännesääntöjen noudattamista selkeällä aikavälillä, ja tarkastettava jäsenten kelpoisuus ennen käytännesääntöihin liittymistä. Tästä syystä tietosuojaneuvosto suosittelee, että Alankomaiden valvontaviranomainen kehittää edelleen näitä vaatimuksia ja lisää esimerkkejä edellä mainituista menettelyistä (kuten menettelyistä, joilla tarkastussuunnitelmat voidaan toteuttaa tietyinä ajanjaksona ennalta määritettyjen perusteiden mukaisesti).

2.2.5 LÄPINÄKYVÄ VALITUSTEN KÄSITTELY

28. Valitusten käsittelymenettelyn osalta tietosuojaneuvosto toteaa, että selittävän huomautuksen (Alankomaiden valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten luonnoksen 4 kohta) mukaan *"henkilöstön on osoitettava riittävää tietämystä ja puolueettomuutta"*. Tietosuojaneuvosto katsoo, että valitusten käsittelyyn tarvittava tietämys ymmärrettäisiin paremmin, jos Alankomaiden valvontaviranomainen viittaisi *"asianmukaiseen tietämykseen"* ja määrittäisi sen merkityksen, ja kehottaa sen vuoksi Alankomaiden valvontaviranomaista tekemään niin.
29. Tietosuojaneuvosto toteaa, että Alankomaiden valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten luonnoksen 4.1 kohdassa todetaan käytännesääntöjen jäseniin kohdistuvien valitusten osalta, että *"valvontaelimen on esitettävä näyttöä siitä, että sillä on selkeät puitteet julkisesti saatavilla olevalle, saavutettavissa olevalle ja helposti ymmärrettävälle valitusten käsittely- ja päätöksentekoprosessille"*. Tietosuojaneuvosto kehottaa Alankomaiden valvontaviranomaista harkitsemaan käytännön esimerkkejä valitusten käsittelymenettelystä, kuten sitä, että valvontaelimen olisi hahmoteltava valitusten vastaanottamista, hallintaa ja käsittelyä koskeva menettely, jonka on puolestaan oltava julkisesti saatavilla ja helposti saavutettavissa.
30. Tietosuojaneuvosto toteaa, että Alankomaiden valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten luonnoksen 4.4 kohdan mukaan valvontaelimen olisi ilmoitettava valvontaviranomaiselle käytännesääntöjen jäsenten tilapäiseen tai lopulliseen käytännesääntöjen soveltamisalan ulkopuolelle sulkemiseen johtavien rikkomusten vuoksi toteutetut toimenpiteet ja niiden perustelut. Tietosuojaneuvosto suosittelee kuitenkin, että Alankomaiden valvontaviranomainen sisällyttää kyseiseen kohtaan nimenomaisina vaatimuksina myös käytännesääntöjen jäsenille ja ylläpitäjille tehtävät ilmoitukset suuntaviivojen mukaisesti.
31. Alankomaiden valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten luonnoksen 4.6 kohdan osalta tietosuojaneuvosto toteaa, että valvontaelimen päätökset on asetettava julkisesti saataville sen valitusten käsittelymenettelyn mukaisesti, ja näihin tietoihin voi sisältyä muun muassa yleisiä tilastotietoja valitusten/rikkomusten määrästä ja tyypeistä sekä annetuista päätöksistä ja määrättyistä korjaavista toimenpiteistä. Tietoihin on sisällyttävä tietoja mahdollisista seuraamuksista, jotka johtavat käytännesääntöjen jäsenten tilapäiseen tai lopulliseen erottamiseen. Tietosuojaneuvosto kehottaa Alankomaiden valvontaviranomaista muuttamaan tätä vaatimusta siten, että päätökset julkaistaan, jos ne liittyvät toistuviin ja/tai vakaviin rikkomuksiin, esimerkiksi rikkomuksiin, jotka voivat johtaa kyseessä olevan rekisterinpitäjän tai henkilötietojen käsittelijän tilapäiseen tai lopulliseen sulkemiseen käytännesääntöjen soveltamisalan ulkopuolelle, tämän rajoittamatta kansallisen lainsäädännön soveltamista. Muussa tapauksessa päätösyhteenvetojen tai tilastotietojen julkaisemisen olisi katsottava riittävän.

2.2.6 ETURISTIRIITA

32. Tietosuojaneuvosto panee merkille, että Alankomaiden valvontaviranomaisen ”selittävien huomautusten” eturistiriidattomuuden vaatimusta koskevassa kohdassa kuvaillaan eräitä mahdollisia valvontaelimen puolueettomuuteen kohdistuvien riskien lähteitä. Tietosuojaneuvosto katsoo kuitenkin, että käytännön syistä voisi olla hyödyllistä antaa konkreettisempia esimerkkejä tapauksista, joissa eturistiriita voi syntyä. Esimerkki eturistiriitatilanteesta olisi tapaus, jossa tarkastuksia suorittava tai valvontaelimen puolesta päätöksiä tekevä henkilöstö on aiemmin työskennellyt jonkin kyseisiä käytännesääntöjä noudattavan organisaation palveluksessa. Eturistiriitojen välttämiseksi henkilöstön olisi ilmoitettava eturistiriidasta, jolloin työ jaetaan uudelleen. Sen vuoksi tietosuojaneuvosto kehottaa Alankomaiden valvontaviranomaista lisäämään vaatimuksiin joitain esimerkkejä.
33. Tietosuojaneuvosto toteaa, että Alankomaiden valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten luonnoksen 5.1 kohdan mukaan ”*valvontaelimellä on oltava käytössä dokumentoitu menettely, jonka avulla se voi jatkuvasti tunnistaa, analysoida, arvioida, käsitellä, seurata ja dokumentoida sen toiminnasta aiheutuvia puolueettomuuteen liittyviä riskejä*”. Tietosuojaneuvosto suosittelee, että Alankomaiden valvontaviranomainen muuttaa suuntaviivojen mukaisesti tätä vaatimusta korostaakseen nimenomaisesti, että valvontaelimen on pidättäydyttävä kaikista toimista, jotka ovat ristiriidassa sen tehtävien ja velvollisuuksien kanssa.
34. Tietosuojaneuvosto toteaa myös, että valvontaelimen on Alankomaiden valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten luonnoksen 5.2 kohdan mukaisesti valittava henkilöstönsä tai johdettava sitä sekä hallinnoitava sitä. Tietosuojaneuvosto katsoo, että tämä vaatimus olisi mukautettava suuntaviivojen mukaiseksi lisäämällä siihen selväsanaisesti se mahdollisuus, että henkilöstön valitsee jokin muu elin, joka ei ole riippuvainen käytännesäännöistä. Tässä suhteessa voisi olla hyödyllistä esittää joitakin esimerkkejä. Esimerkki käytännesäännöistä riippumattoman elimen valitsemasta henkilöstöstä olisi valvontaelimen henkilöstö, jonka on rekrytoinut riippumaton ulkopuolinen rekrytointi- ja henkilöstöpalvelualan yritys. Tietosuojaneuvosto kehottaa tästä syystä Alankomaiden valvontaviranomaista muuttamaan vaatimusta tämän mukaisesti.

2.2.7 UUELLEENTARKASTELUMEKANISMIT

35. Tietosuojaneuvosto panee merkille, että Alankomaiden valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten luonnoksen 7.1 kohdan mukaan ”*valvontaelin osallistuu käytännesääntöjen tarkistamiseen käytännesääntöjen ylläpitäjän vaatimusten mukaisesti ja varmistaa näin ollen, että sillä on käytössä dokumentoidut suunnitelmat ja menettelyt käytännesääntöjen toiminnan tarkistamiseksi, jotta varmistetaan, että käytännesäännöt ovat edelleen jäsenten kannalta merkityksellisiä ja että niillä edistetään edelleen yleisen tietosuoja-asetuksen soveltamista*”. Uudelleentarkastelumekanismeissa olisi suuntaviivojen mukaisesti otettava huomioon lainsäädännön soveltamisen ja tulkinnan mahdolliset muutokset tai sellainen teknologinen kehitys, joka saattaa vaikuttaa jäsenten suorittamaan tietojenkäsittelyyn tai käytännesääntöjen määräyksiin. Tästä syystä tietosuojaneuvosto kehottaa Alankomaiden valvontaviranomaista tekemään tähän vaatimukseen vastaavan lisäyksen.

2.2.8 OIKEUDELLINEN ASEMA

36. Valvontaelimen oikeudellisen aseman osalta Alankomaiden valvontaviranomaisen tätä kohtaa koskevassa selittävässä huomautuksessa todetaan, että valvontaelimen ”*on osoitettava, että sillä on riittävät taloudelliset ja muut resurssit erityisten tehtäviensä ja velvollisuuksiensa hoitamiseksi*”. Tietosuojaneuvosto katsoo, että riittävien taloudellisten ja muiden resurssien lisäksi olisi edellytettävä tarvittavia menettelyjä käytännesääntöjen toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi. Tästä syystä

tietosuojaneuvosto kehottaa Alankomaiden valvontaviranomaista muuttamaan selittävää huomautusta siten, että siihen lisätään edellä mainittu viittaus ”menettelyihin”.

37. Lisäksi käytännesääntöjen on itsessään osoitettava, että käytännesääntöjen valvontamekanismin toiminta on kestävä pidemmällä aikavälillä ja että se kattaa pahimmat mahdolliset skenaariot, kuten sen, että valvontaelin ei pysty suorittamaan valvontatehtävää. Tässä suhteessa olisi suositeltavaa vaatia valvontaelintä osoittamaan, että se kykenee toteuttamaan käytännesääntöjen valvontamekanismin sopivanmittaisella ajanjaksolla. Tietosuojaneuvosto suosittelee siksi, että Alankomaiden valvontaviranomainen vaatii nimenomaisesti, että valvontaelinten on osoitettava valvontatoiminnon jatkuvuus pidemmällä aikavälillä.

3 PÄÄTELMÄT/SUOSITUKSET

38. Alankomaiden valvontaviranomaisen akkreditointivaatimusten luonnos voi johtaa valvontaelinten akkreditoinnin epäjohdonmukaiseen soveltamiseen ja edellyttää seuraavien muutosten tekemistä:
39. *Yleisten huomautusten* osalta tietosuojaneuvosto suosittelee, että Alankomaiden valvontaviranomainen
1. toteaa nimenomaisesti, että jos valvontaelimessä tapahtuu merkittäviä muutoksia, jotka liittyvät valvontaelimen kykyyn toimia riippumattomasti ja tehokkaasti, tarkastuselintä tarkastellaan aina uudelleen sen varmistamiseksi, että se täyttää edelleen akkreditointia koskevat vaatimukset.
40. *Riippumattomuuden* osalta tietosuojaneuvosto suosittelee, että Alankomaiden valvontaviranomainen
1. muotoilee uudelleen selittävän huomautuksen viittauksen ”riippumattomuutta koskeviin vaatimuksiin” siten, että se on suuntaviivojen mukainen ja siinä todetaan, että riippumattomuus olisi osoitettava myös suhteessa ammattikuntaan, elinkeinoalaan tai sektoriin, johon käytännesääntöjä sovelletaan, ja sisällyttää sen ”vaatimuksia” koskevaan kohtaan
 2. selventää 1.1.2 kohdassa, että sisäisiä valvontaelimiä voi perustaa ainoastaan käytännesääntöjen ylläpitäjä
 3. lisää 1.3.3 kohtaan maininnan siitä, että alihankkijoita käytettäessä valvontaelimen on varmistettava hankintayksikön tarjoamien palvelujen tehokas valvonta.
41. *Eturistiriidan* osalta tietosuojaneuvosto suosittelee, että Alankomaiden valvontaviranomainen
1. muuttaa 5.1 kohdassa olevaa vaatimusta siten, että siinä korostetaan nimenomaisesti, että valvontaelimen on suuntaviivojen mukaisesti pidättäydyttävä kaikista toimista, jotka eivät ole sen tehtävien ja velvollisuuksien mukaisia.
42. *Vahvistettujen menettelyjen ja rakenteiden* osalta tietosuojaneuvosto suosittelee, että Alankomaiden valvontaviranomainen
1. sisällyttää asianmukaiset viittaukset ”käytännesääntöjen jäsenten odotettuun määrään ja kokoon” 3 kohdan ”selittäviä huomautuksia” koskevaan alakohtaan ja 3.2 kohdan vaatimuksiin tekstin yhdenmukaistamiseksi suuntaviivojen kanssa ja joustavuuden lisäämiseksi

2. kehittää edelleen 3 kohdan mukaisia käytännesääntöjen noudattamisen valvontamenettelyjä ja antaa esimerkkejä tällaisista menettelyistä.

43. *Läpinäkyvän valitusten käsittelyn* osalta tietosuojaneuvosto suosittelee, että Alankomaiden valvontaviranomainen

1. sisällyttää 4.4 kohdan vaatimukseen vaatimuksen siitä, että tiedot toimenpiteistä, jotka on toteutettu käytännesääntöjen jäsenten tilapäiseen tai lopulliseen erottamiseen käytännesäännöistä johtavien rikkomusten vuoksi ja niiden perustelut olisi lisäksi toimitettava käytännesääntöjen jäsenille ja ylläpitäjille suuntaviivojen mukaisesti.

44. *Oikeudellisen aseman* osalta tietosuojaneuvosto suosittelee, että Alankomaiden valvontaviranomainen

1. vaatii valvontaelintä osoittamaan, että se kykenee toteuttamaan käytännesääntöjen seurantamekanismin sopivanmittaisella ajanjaksolla.

4 LOPPUHUOMAUTUKSET

45. Tämä lausunto osoitetaan Alankomaiden valvontaviranomaiselle, ja se julkaistaan yleisen tietosuoja-asetuksen 64 artiklan 5 kohdan b alakohdan mukaisesti.

46. Yleisen tietosuoja-asetuksen 64 artiklan 7 ja 8 kohdan mukaisesti Alankomaiden valvontaviranomainen ilmoittaa tietosuojaneuvoston puheenjohtajalle sähköisesti kahden viikon kuluessa lausunnon saamisesta, pitäytykö se päätösehdotuksessaan vai muuttaako se sitä. Saman ajanjakson kuluessa sen on toimitettava korjattu päätösehdotus tai, mikäli se ei aio noudattaa tietosuojaneuvoston lausuntoa kokonaisuudessaan tai osittain, sen on toimitettava asianmukaiset perustelut.

47. Alankomaiden valvontaviranomainen ilmoittaa lopullisesta päätöksestä tietosuojaneuvostolle, joka sisällyttää sen rekisteriinsä päätöksistä, kun asia on käsitelty yhdenmukaisuusmekanismeissa yleisen tietosuoja-asetuksen 70 artiklan 1 kohdan y alakohdan mukaisesti.

Euroopan tietosuojaneuvoston puolesta

Puheenjohtaja

(Andrea Jelinek)